

Rapla Vallavolikogu määruse eelnõu „Rapla valla arengukava aastani 2035“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisu kokkuvõte

Rapla vallal on hetkel kehtiv arengukava, mille ajahorisont on määratud aastatega 2018 kuni 2025. Kuna strateegiline arengudokument on jõudmas oma kehtivusaja lõppu, on vajalik seada uued sihid järgmiseks perioodiks. Kuna hetkel kehtiv arengukava koostati vahetult peale kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemist liitunud valdade arengukavade ühendamise ja ühtlustamise teel. Hetkel uue versiooni koostamise käigus arvestatakse nii muutunud ühiskondlike ja majanduslike oludega kui ka kogukonna vajaduste ja ootustega, millest 8 aastat tagasi me veel ei olnud teadlikud. Uue terviktekstina arengukava loob aluse valla jätkusuutlikuks arenguks, ressursside tõhusamaks kasutamiseks ning kohaliku elu edendamiseks vastavalt kaasaja nõudmistele.

Eelnõu õigusaktina planeeritud jõustumisaeg on septembrikuu volikogus ja jõustamine ise toimub tavapärasel korral ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ettevalmistamise aluseks on 19. detsembri 2024 Rapla Vallavolikogu otsus nr 69 „Rapla valla arengukava 2035“ koostamise algatamine“. Otsuse alusel moodustas Rapla Vallavalitsus 7-liikmelise juhtrühma.

Lisaks juhtrühmale on kaasatud arengukava koostamise juurde konsultatsiooni- ja nõustamisteenuse osutajana Creativity Lab OÜ, keda esindab tegevjuht Ragnar Siil. Rapla Vallavalitsuse poolt on arengukava koostamisega seotud arendusjuht Heiti Vahtra ning projektide ja planeeringute spetsialist Tiina Martin.

Eelnõu koostaja on Rapla Vallavalitsuse arendusjuht Heiti Vahtra e-post heiti.vahtra@rapla.ee. Juriidilist kvaliteeti kontrollis Rapla Vallavalitsuse peajurist Virge Kuningas-Turu e-post virge.kuningasturu@rapla.ee.

1.3. Märkused

Eelnõu õigusaktina vastu võtmiseks on vajalik koosseisu häälteenamus. Rapla valla volikogusse kuulub 27 liiget, mistõttu on määruse vastuvõtmiseks vajalik 14 poolthäält.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Arengukava koostamine Rapla vallale on vajalik, kuna hetkel kehtiva arengukava ajahorisont ammendub käeoleva aastaga ehk 2025. Olukorra lahendamiseks oli kaks valikut – kas pikendada hetkel kehtiva arengukava ajahorisonti koos väiksemate sisuliste muudatustega või koostada uus arengukava dokument. Teema oli päevakorras 19. detsembril 2024 toimunud Rapla Vallavolikogu istungil, kus võeti vastu otsus nr 69. Otsuse sisuks on algatada „Rapla valla arengukava 2035“ koostamine ehk valik langes variandi kasuks, kus koostatakse uus arengukava tervikdokument.

Uue arengukava dokumendi koostamisel lähtuti Rapla valla kehtivas arengukavas 2018-2025 toodud põhimõtetest ja väärtustest. See tähendab, et järgiti sisulisi strateegilisi suundi, kuid ei toodud üle teksti üks-ühele. Uue ja kaasajastatud vaate loomiseks viidi läbi kaks strateegiapäeva,

kus esimesel töötati visiooni loomisega ning teisel rühmaaruteludega, kus kaardistati olulisi tegevusi tulevikuks. Kuna vajalik oli ka valla elanike sisend uue arengukava juures viidi läbi 14 avalikku arengukava arutelu (kõigis Rapla valla 14 kandis), mille käigus koguti ühtse metoodika alusel sisend ja arvamused arengukava dokumendile kui ka loodi [kantide teekaardid](#), mis täiendavad ja annavad vaate eraldi igale piirkonnale lisaks Rapla valla üldisele arengukavale. Arengukava koostamise käigus arutati ka juhtrühmaga dokumendi struktuuri ja detailsuse astet ning dokumendi koostamisel järgiti juhrühmas saavutatud kokkuleppeid.

Lisa 1 – arengukava põhidokument

Tegu on struktuurilt tavapärase arengudokumendiga, kus esitatakse esmalt hetkeolukorra ülevaade Rapla vallast. Ülevaade on oma sisult kokkuvõtlik ning kirjeldab peamisi Rapla valda iseloomustavaid näitajaid. Samas peatükis tuuakse välja ka arutelude käigus välja selgitatud peamised tugevused ja arengueeldused (8 punkti) ning ka nõrkused ja arengutakistused (9 punkti). Edasi järgneb 29. jaanuaril 2025 visiooniseminaril rühmatööde käigus välja sõelutud sõnastus missioonist, visioonist ja olulistest koostöö põhimõtetest, mida järgida Rapla valla kujundamisel. Eelpool nimetatud strateegiapäevade aruteludest, kandidohtumistest ja hetkel kehtiva valla arengukava analüüside tulemusena jõuti 7 strateegilise eesmärgini:

- haritud, loovad ja ettevõtlikud inimesed;
- terved ja hoitud elanikud;
- tugevad ja kaasatud kogukonnad;
- puhas loodus ja kestlik elukorraldus;
- elu- ja ettevõtluskeskkonda toetavad teenused;
- kiired ja toimivad ühendused;
- atraktiivne ja hinnatud sihtkoht.

Nendel strateegilistel eesmärkidel põhineb ka rakenduskava ehk tegevuskavade struktuur. Strateegiliste eesmärkide saavutamise mõõdikud on toodud välja dokumendis kahes osas. Esimene on ühe kohaliku omavalitsuse baasmõõdikute kogum, millega saab kiirelt seirata, millises suunas on kohalik omavalitsus liikumas ning need on ka numbriliste suurustega hästi võrreldavad teiste omavalitsusega. Täiendav mõõdikute kogum on minuomavalitsus.ee veebilehel avalikke teenuseid hindav keskkond. Läbi selle saab detailselt hinnata omavalitsuse valdkondade arengut ning on ka seatud eesmärk, et sihttase oleks kõigile valdkondadele arenev võrreldes hetkeseisuga.

Mõõdikutele järgneb kogu arengukava perioodi kattev tegevuskava, kus igale strateegilisele eesmärgile on nimetatud üldisem tegevuste kogum, mis tagab eesmärgi täitmise. Antud tegevused ei sea otse eelarvelisi kohustusi ega suuna investeringuid.

Kui põhidokumendi eelnev osa on eesmärgid ja üldiseid tegevusi seadev, siis kuidas toimub arengukava täitmine, sellele annab vastuse elluviimise ja seire osa. Eesmärkide ja tegevussuundade elluviimiseks on koostatud nelja-aastane tegevuskava ja eelarvestrateegia, mis sisaldavad konkreetseid meetmeid, projekte ja ajakavasid. Need dokumendid kinnitab vallavolikogu ning neid ajakohastatakse regulaarselt. Peale arengukava vastuvõtmist koostab Vallavalitsus igal aastal üheaastase detailse tööplaani arengukavas ja tegevuskavas toodud tegevuste elluviimiseks vastaval aastal. Tööplaani täitmise osas antakse aru valla majandusaasta aruandes.

Lisa 2 - Rapla valla kantide teekaardid

Rapla vald koosneb mitmekesistest kantidest ja piirkondadest, millel on oma nägu, ajalugu, tugevused ja arenguvajadused. Arengukava koostamisel peeti oluliseks, et kõigil valla kantidel oleks võimalus oma tulevikku aktiivselt kujundada ja arengutes kaasa rääkida. Selleks valmisid 14 kandi arengu teekaardid, mis kaardistavad kohaliku elu hetkeseisu, kogukonna ootuseid ning pakuvad välja kandi enda poolt tähtsaks peetud eesmärgid ja tegevused.

Tegu on sisuliselt kandile koostatud eraldisesiva arengudokumendi vormiga, mis annavad võimaluse seal toodud tegevusi arendada. Samuti on tegu sisendiga eelmises lõigus nimetatud Vallavalitsuse iga aastase tööplaani koostamisele, läbi mille saab ka teekaartide arenguvajadusi ja arenguprioriteete täita.

Arengukava lisadokument - Rapla valla arengukava tegevuskava 2026-2029

Tegu on arengukava rakendamise alusdokumendiga, mis koondab konkreetsemad ja olulisemad tegevused nelja-aastases vaates. Tegevuskava eesmärk on tagada arengukavas aastani 2035 seatud strateegiliste eesmärkide elluviimine järjepideva ja sihipärase tegutsemise kaudu.

Tegevused on siin struktureeritud strateegiliste eesmärkide ja tegevussuundade alusel. Tegevuste ajaraam on antud reeglina läbi kõigi nelja aasta (2026-2029) ning nimetatud on tegevuste sisu ja oodatav tulemus. Vastutaja on määratud Vallavalitsuse struktuuriüksuste alusel. Kõigi tegevuste täitmine on 4 aastases ajaplaanis väljakutse kuna tegevuste arv on suur (62 tegevust) ning suurem osa eeldab ka ressursside planeerimist läbi eelarvestrateegia kui ka töötjate ajalist panust. Seeläbi on tegu võimaluste tegevuskavaga järgneviks neljaks aastaks, millele konkreetseks rakenduskavaks saab igal aastal koostatav Vallavalitsuse tööplan ning ressursside planeerimisel eelarvestrateegia. Kõik see vajab ka täiendavalt kokkuleppeid, milliseid tegevusi peetakse prioriteetseteks ning millised tegevuste juurde saame pöörduda pikemas tulevikus. Valikuid on võimalik langetada kui loetelu on olemas ning selle eesmärgi täidab koostatud dokument. Samuti täidab dokument eesmärgi võimalusel toetuste taotlemiseks erinevates valdkondades.

Arengukava lisadokument – täiendavate investeeringuobjektide loetelu

Tegu on lisadokumendiga, mis on koostatud ja kinnitatud Rapla valla arengukava tegevuskava 2025-2028 raames aastal 2024. Nimekiri kannab järjepidevuse põhimõtet ning annab loetelu 3 grupis võimalikest investeeringutest, mida on peetud oluliseks. See jätab ka tulevikuks võimaluse kanda edasi objektide valikul põhimõtet, kus esmased valikud toimuvad grupi A osas (objektid, mis on olnud eelnevalt investeeringute kavas kuid on sealt mingil põhjusel välja langenud), seejärel grupi B osas ning tegevused, mille sisu vajab selgitamist on grupis C.

Eelnõu kooskõla seadustega.

Eelnõu kooskõla Eesti Vabariigi põhiseadusega. Eelkõige on siin kokkupuude põhiseaduse § 154-ga, mille sisuks on, et KOV (kohalik omavalitsus) otsustab ja korraldab oma elu küsimusi iseseisvalt kohalike huvide järgi, lähtudes seadustest. Arengukava dokumendi koostamisel on kogutud läbi mitmete avalike koosolekute ja strateegiapäevade sisendit, millega on tagatud kohaliku huvi esindatus. Samuti on järgitud, et arengukava sisu ei oleks vastuolus kehtivate seadustega.

Eelnõu kooskõla strateegiaga "Eesti 2035". Eelkõige on siin oluline kooskõla riiklikus strateegias seatud aluspõhimõtetega ja strateegiliste sihtidega. „Eesti 2035“ strateegia aluspõhimõtteks on Eesti rahvuse, keele ja kultuuri elujõu suurendamine ning demokraatliku ja turvalise riigi edendamine. Need põhimõtted on ka Rapla valla arengukavas aastani 2035 kaetud. Kuna strateegilised sihid lähtuvad riiklikus strateegias aluspõhimõtetest, on ka Rapla valla arengukava aastani 2035 nendega kooskõlas. Soovi korral on [strateegiaga "Eesti 2035" siin lingil](#) ning sisuga on võimalus iseseisvalt tutvuda.

Eelnõu väljatöötamise aluseks on olnud [kohaliku omavalitsuse korralduse seadus](#) (edaspidi KOKS), mille § 37 reguleerib arengukava koostamise põhimõtteid. Olulisemad nõuded arengukava struktuurile ja sisule on toodud välja KOKS-i § 37 lõikes 2. Nende täitmine on ka dokumendis „Rapla valla arengukava 2035“ tagatud. Lisaks on KOKS § 37 lõikes 4 seatud nõue arengudokumendi vastavuseks valla kehtiva üldplaneeringuga. Rapla valla [kehtiv üldplaneering](#) on kättesaadav valla kodulehelt. Kuna ettevalmistamise lõppjärgus on ka [uus üldplaneering](#) siis järgisime arengukava dokumendi koostamisel mõlemat versiooni üldplaneeringust, et seadusega nõutav kooskõla oleks olemas. Saab kinnitada, et arengukava dokument ei muuda planeerimise põhimõtteid Rapla vallas ja ei nõua ruumilise arengusuundade muutmist oma strateegiliste eesmärkidega. Seega saab väita, et kooskõla on olemas nii kehtiva kui ka koostatava üldplaneeringuga.

KOKS § 37¹ kehtestab arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve vahelised seosed. Eelnõu menetlemise hetkel on paralleelselt menetluses [Rapla valla eelarvestrateegia aastateks 2026-2029](#) ja [Rapla valla 2025 eelarve](#). Rapla valla 2025 eelarve kehtivuse perioodi koostatav arengukava dokument kohustusi ei too ja seeläbi on ka kooskõla tagatud. Samuti ei sea arengukava tegevuskava 2026-2029 otse kohustusi eelarvestrateegiale. Eelarvestrateegia kinnitab läbi tabeli 7 planeeritavad investeeringud objektide lõikes. Pigem on tabelis toodud objektid tegevuskavaga kooskõla nõudvad. Saab ka kinnitada, et need on erinevate tegevuste osana mainitud. Otsene seos peab aga

olema tegevuskava rakendusplaanina koostataval iga aastasel Vallavalitsuse tööplaanil, mis peab järgima täpselt eelarvestrateegias planeeritud ressursse aastate lõikes.

Määruse eelnõuga soovitakse ka eelnevalt kehtiv õigusakt ehk Rapla Vallavolikogu 27. septembri 2018 määrus nr 39 „Rapla valla arengukava 2018-2025 kinnitamine” kehtetuks tunnistada. Kuna koostamisel võeti kehtiv arengukava aluseks, on teise sama sisuga dokumendi kehtivus paralleelselt eksitav ühes kohaliku omavalitsuse üksuses. Seega on tavapärane praktika eelnev dokument uue vastu võtmisel muuta kehtetuks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul puudub otsene puutumus Euroopa Liidu (edaspidi EL) õigusega. Küll tuleb aga arengukava koostamisel (määratletavad strateegilised eesmärgid ja tegevused) arvestada EL poliitikasuundadega, iseäranis juhul, kui plaanitakse kasutada EL rahastust. Kohalik arengukava võib olla vajalik EL toetuste taotlemisel, sest rahastuse eelduseks on sageli strateegiline planeerimine. Muuhulgas rõhutab EL strateegilise planeerimise sidusust eri valitsemistasandite vahel, ka kohaliku ja regionaalse tasandi kaasamist (ELTL art 5 kohaselt subsidiaarsuse (mitmetasandilisuse) põhimõte). Seega, kuigi arengukava koostamise sätted otseselt ei viita EL õigusele, peab arengukava koostamisel arvestama EL õiguse ja poliitikate raamistikku.

4. Õigusakti rakendamisega kaasnevad mõjud

Arengukava dokumendi „Rapla valla arengukava 2035“ rakendamisest hinnatakse mõjusid võrreldes hetkeolukorraga kohalikus omavalitsuses. Mõjude ulatuse hindamisel on eelkõige lähtutud territoriaalselt Rapla valla kui omavalitsusele avalduvate mõjudega ning sihtrühmana on silmas peetud kohaliku omavalituse üksuse elanikke. Mõju sageduse hindamisel on lähtutud, et mõju avaldub korra ehk arengukavas hetkel määratud ajahorisondi saabumisel 2035. Koostaja hinnangul avalduvad mõjud järgmiselt:

1) sotsiaalne mõju (ka demograafiline mõju)

Sotsiaalne mõju on strateegiliste eesmärkide saavutamisel kindlasti positiivse mõjuna kuna elukvaliteet Rapla vallas suureneb ning elanike rahuolu pakutavate teenusega kasvab. Kui suudetakse tagada kandi teekaartide eesmärkide ja arenguprioriteetide täitmine, suureneb ka turvalisus, võrdsem ligipääs teenustele ja kogukonna sidusus ning identiteet.

Positiivne mõju demograafiale on olemas läbi hea sotsiaalse taristu ning turvalise keskkonna, mis toob juurde elanikke teistest piirkondadest ning annab kohalikule elanikule juurde kindlust pere planeerimiseks Rapla vallas.

2) mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Eesti riigi julgeoleku kasvatamiseks otsesid tegevusi arengukava ei kirjelda. Seeläbi otsene mõju on neutraalne. Kaudse mõjuna võib hinnata, et kui kohaliku omavalitsuse üksus suudab läbi arengukava strateegiliste eesmärkide täitmise oma elanikkonnas kasvatada rahulolu, kandub see edasi ka elanike oma riigi kaitsetahtesse ning avaldab julgeolekule positiivset mõju.

Välissuhete osa samuti arengukava dokument ei otseselt ei maini ning seeläbi välissuhete osas võib hinnata mõju praeguse olukorraga võrreldes neutraalseks.

3) mõju majandusele

Arengukava dokumendis toodud strateegiliste eesmärkide järgimisel saavutame positiivse mõju majandusvaldkonnas järgnevalt: taristuvõrk – ühenduste parandamine (teed) ning ühisveevärgi- ja

kanalisatsiooni arendamise kava, täiendavalt ka soojamajanduse arengukava järgmine toob paremad teenused meie elanikele ja ettevõtetele. Ettevõtlusesse ja tööhõivesse panustab kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava viisil, kus kohalike elanikele suunatud sotsiaalsete teenuste areng ja ruumilise planeerimise protsessi selgus ning operatiivsus tagavad ettevõtetele investeerimiskindluse. Ka turismi arengule aitab kaasa strateegiline eesmärk Rapla valla tuntuse kasvatamine, mille läbi leiavad väljapool Rapla valda elanikud loodetavasti rohkem põhjust valla külastamiseks. Kokkuvõttes on arengukava dokumendi mõju majandusele kindlasti positiivne.

4) mõju elu- ja looduskeskkonnale

Arengukava dokumendis on strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevused sisuga, mis toovad kaasa Rapla valla elukeskkonna kvaliteedi tõusu võrreldes hetkeseisuga. Koostatud dokument ei too välja ühtegi tegevust, kus elukeskkonda on planeeritud tulevikus halvendada ehk negatiivne mõju ei ole tuvastatav. Seeläbi võime hinnata otsuse mõjusid siin positiivseks.

Looduskeskkonna osas ei ole ka arengukava dokumendis ühtegi tegevust otseselt planeeritud, mis viiks selle halvenemisele (tuuleparkide planeerimist, kaevanduste avamist jms). Ei ole tuvastatav ka kaitstavate loodusobjektidele häiringute kasv, rohevõrgustiku toimimise häirimine selle läbi lõikamise teel ega ka väärtuslike maastike hävimine. Seeläbi võime hinnata otsuse mõjud looduskeskkonnale vähemalt neutraalseks.

5) mõju regionaalarengule

Arengukava dokument ei maini tegevusi, kus regionaalarengut tuleks asuda piirama või siis arengukava strateegiliste eesmärkide alusel jõuliselt ümber kujundama pakutavaid, mis toob kaasa negatiivsed mõjud. Mainitud tegevused on pigem regionaalelu toetatavad ning positiivse iseloomuga ning seeläbi peaks eesmärkide saavutamisel tugevdama regionaalset arengut ehk olema positiivse mõjuga.

6) mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele

Arengukava strateegilised eesmärkide järgimine on riigiasutuste suunas neutraalse mõjuga (pigem eeldame, et riigiasutused teevad kohaliku omavalitsuse üksusega koostööd ja seeläbi võiks see kokkuvõttes anda ka positiivseid mõjusid). Kohaliku omavalitsuse korraldusele loodame tuua kaasa positiivseid mõjusid läbi strateegiliste eesmärkide, mille järgmine eeldab asjaajamise kiiruse ja selguse kasvu. Samuti eeldame, et arengukava strateegiliste eesmärkide järgimine toob kaasa kohaliku omavalitsuse üksuste allasutuste töökorralduse rahuolu suurenemise tulevikus. Seeläbi dokumendis olevaid tegevusi ellu viies hindame mõju positiivseks.

7) muud otsesed või kaudsed mõjud

Kuna arengukava dokument on läbi strateegiliste eesmärkide suunava ja üldisi sihte seadev dokument, ei ole selgelt ette näha täiendavaid otseseid või kaudseid mõjusid ning nende hindamisega eelnõu seletuskirjas ei tegeleta.

5. Õigusakti rakendamisega seotud tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Õigusakti rakendamisega endaga otseselt kulusid ei kaasne. Samas mõjutab arengukava tegevuskava Rapla valla eelarvestrateegiat ning seeläbi omakorda Rapla valla aastaeelarvete koostamist. Sellel põhjusel tuleb jälgida, et dokumendid oleksid omavahel kooskõlas ning ei planeeriks tegevusi üksteisest eraldiseisvana. Kuna eelarvestrateegia ja arengukava tegevuskava uuendamine ning eelarve plaanimine on iga aastane protsess, tuleb seda teha pidevalt.

Eelnõu seletuskiri eelpool kinnitab, et Rapla valla 2025. aasta eelarvele koostatav arengukava dokument täiendavaid kulusid ega tulusid kaasa ei too.

Eelarvestrateegiaga planeeritakse investeerimistegevust aastael 2026 kuni 2029 summas ligikaudu 10,7 miljonit eurot, millest ca 3,2 miljonit on planeeritud katta saadud toetusega (projekt „kogukonnapõhise toetatud eluaseme teenusmaja rajamine“) ning ligikaudu 7,5 miljonit laenu vahenditega. Investeeringud on planeeritud iga aastaselt tehoidu, Kabala hariduskeskuse projekteerimisse, riigi projekti „Hajaasustuse programm“ kaasfinantseeringuks ja ellu viimiseks ning kogukonnapõhise toetatud eluaseme teenusmaja rajamiseks Rapla linna Kuusiku tee. Teiste tegevuskavas kirjeldatud tegevuste ellu viimiseks on võimalik kasutada eelarvestrateegias põhitegevuse kulude raames planeeritud vahendeid. Lisaks on võimalik taotleda täiendavaid tulusid tegevuste ellu viimiseks nii siseriiklikest fondidest kui ka välisriiklikest vahenditest, kuid tuleb arvestada, et omaosaluse katmine toimub kõik põhitegevuse kulude hulgast.

6. Õigusakti jõustumine

Õigusakti jõustamise tähtaegne juhis on KOKS § 37² lõikes 3, kus on nõue, et arengukava ja eelarvestrateegia peavad hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Selles ajaplaanis on ka hetkel liigutud. Et tagada eelnõu tähtaegne jõustamine, on planeeritud eelnõu esimene lugemine volikogu augustis 2025 ja teine lugemine ning loodetavasti ka vastuvõtmine septembri volikogus 2025.

Eelnõu ise on planeeritud jõustuma üldises korras. See annab võimaluse, et kui volikogu on valmis langetama otsuse, siis ei teki täiendavaid ajalisi viivitusi.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvigruppide kaasamine, avalik konsultatsioon

Eelnõu on esitatud kooskõlastamiseks volikogu soovil vallavalitsuse nimetatud arengukava koostamise juhtgrupile. Lisaks edastati eelnõu kooskõlastamiseks ka Rapla Vallavalitsusele ning eelnevalt informatsiooni korras volikogu komisjonidele juuni koosolekul.

Huvigruppide kaasamine on toimunud eelnõu dokumendi sisendi kogumise ja sõelumise faasis.

29. jaanuaril 2025 toimus 60 osalejaga visiooniseminar Rapla Kultuurikeskuses. Teine strateegiapäeval toimus 30. aprillil 2025. mil osales 49 huvitatut. Lisaks toimus perioodil märtsi lõpp kuni aprill 2025 neljateistkümne kandi kohtumised, kus igas Rapla valla kandis koguti sisendit kandi teekaartide koostamiseks. Osalejaid oli neil kohtumistel ligikaudu 260 huvilist.

Täiendavalt on olnud kogu arengukava koostamise perioodi avatud koduleht <https://www.raplavalid2035.ee>, kus igal soovijal on olnud võimalik esitada omapoolseid ettepankuid ja sisendeid materjalide lehel oleva info baasil ning ka kõigile kantide teekaartidele, mis on avalikustatud mai kuu keskpaigast. See koduleht jääb avatuks kuni eelnõu vastuvõtmiseni ehk jätkuvalt on huvitatutel võimalik oma sisendit edastada.

Arengukava avaliku menetluse kohta on ka antud juhised KOKS § 37² lõigetes 5 ja 6. On nõue korraldada avalik arutelu huvitatud isikute kaasamiseks ning määratud on ka minimaalne tähtaeg kui kaua valla veebilehel tuleb eelnõu minimaalselt avaldada (vähemalt kaheks nädalaks).

Nende nõuete täitmiseks oleme planeerinud eelnõu avalikustamise Rapla valla kodulehel hiljemalt 5. augustist kuni 22. augustini 2025. Avalik arutelu on planeeritud eelnõule 25. augustil 2025 kell 18.00 Rapla Kultuurikeskuses. Kõigis komisjonides antakse võimalus muudatusettepanekute esitamiseks ning soovitatav täheaeg muudatusettepanekute esitamiseks on 5 päeva pärast komisjoni toimumisest. Soovitus eelnõule muudatusettepanekute esitamise tähtajaks volikogule on 2. september 2025.

8. Õigusaktide väljavõtted

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus

§ 22. Volikogu pädevus

(1) Volikogu ainupädevusse kuulub järgmiste küsimuste otsustamine:

1) valla- või linnaeelarve vastuvõtmine ja muutmine ning majandusaasta aruande kinnitamine ning audiitori määramine;

....

7) valla või linna arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine ning muutmine;

...

§ 37. Arengukava koostamise põhimõtted

[RT I, 28.12.2012, 3 - jõust. 01.01.2013]

(1) Vallal ja linnal peab olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

(2) Arengukava koostatakse valla või linna kohta ja selles esitatakse vähemalt:

1) majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused;

[RT I, 04.07.2017, 2 - jõust. 01.01.2018]

2) probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüs tegevusvaldkondade lõikes;

3) tegevusvaldkondade strateegilised eesmärgid koos taotletava mõjuga arengukava perioodi lõpuni;

4) strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused arengukava perioodi lõpuni.

(2¹) Kui Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ kohases ühinemislepingus on kokku lepitud investeringute või muu arendustegevuse kavandamises, siis tuleb nimetatud investeringud või arendustegevused esitada ka arengukavas.

[RT I, 21.06.2016, 1 - jõust. 01.07.2016]

(3) Vald ja linn võivad koostada täiendava arengukava:

1) mõne valla või linna territooriumi osa kohta;

2) mõne tegevusvaldkonna arendamiseks;

3) mitme valla või linna või nende territooriumi osade kohta kokkuleppe alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud täiendavad arengukavad peavad olema kooskõlas arengukavaga. Arengukava peab arvestama valla ja linna üldplaneeringut.

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud arengukavad peavad arvestama maakonna arengustrateegiat.

[RT I, 04.07.2017, 2 - jõust. 01.01.2018]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud täiendav arengukava sisaldab tegevusvaldkonna hetkeolukorra analüüsi, ei pea seda arengukavas esitama.

[RT I, 28.12.2012, 3 - jõust. 01.01.2013]

§ 37¹. Arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve vahelised seosed

(1) Eelarvestrateegia on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan, mis on arengukava osa või arengukavaga seotud iseseisev dokument. Eelarvestrateegia nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses.

(2) Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel.

(3) Kui arengukava muudetakse ja sellega kaasneb mõju eelarvele, tuleb eelarvestrateegia viia arengukavaga kooskõlla.

[RT I, 28.12.2012, 3 - jõust. 01.01.2013]

§ 37². Arengukava ja eelarvestrateegia koostamine, menetlemine, vastuvõtmine ning avalikustamine

(1) Valla- või linnavolikogu kehtestab määrusega arengukava ja eelarvestrateegia koostamise korra ning kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse mõistes kohaliku omavalitsuse üksusest sõltuvatele üksustele korra ja tähtajad eelarvestrateegia koostamiseks vajaliku informatsiooni esitamiseks.

(2) Volikogu võib volitada valla- või linnavalitsust kehtestama määrusega arengukava ja eelarvestrateegia koostamise korra.

(3) Arengukava ja eelarvestrateegia peavad hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat.

(4) Arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu koostab valla- või linnavalitsus ning esitab vastuvõtmiseks valla- või linnavolikogule.

(4¹) Kui vallas või linnas on moodustatud osavald või linnaosa, esitatakse arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu seisukoha kujundamiseks ja ettepanekute esitamiseks osavalla või linnaosa esinduskogule (edaspidi *osavalla- või linnaosakogu*), kelle ettepanekute arutelu toimub käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel sätestatud korras ja tähtaegadel.

[RT I, 21.06.2016, 1 - jõust. 01.07.2016]

(5) Valla- või linnavalitsus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava ja eelarvestrateegia koostamisse.

(6) Valla- või linnavalitsus avalikustab arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu valla või linna veebilehel vähemalt kaheks nädalaks.

(7) Valla- või linnavolikogu kinnitab arengukava ja eelarvestrateegia määrusega hiljemalt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtpäevaks. Arengukava ja eelarvestrateegia peavad olema vastu võetud enne eelseisva aasta eelarve vastuvõtmist.

(8) Arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava ja eelarvestrateegia menetlemise kohta avaldatakse valla või linna veebilehel seitsme tööpäeva jooksul arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmisest arvates.

[RT I, 28.12.2012, 3 - jõust. 01.01.2013]

...

§ 45. Hääletamine volikogus

(1) Volikogu ainupädevusse kuuluvaid küsimusi otsustatakse hääletamise teel. Muudes küsimustes hääletatakse juhul, kui vähemalt üks volikogu liige seda nõuab.

(2) Hääletamine volikogus on avalik.

(3) Isikuvalimised otsustatakse salajasel hääletamisel, mille tulemused vormistatakse volikogu otsusena. Isikuvalimiste tulemusi üle ei hääletata.

[RT I, 12.03.2015, 2 - jõust. 22.03.2015]

(4) Volikogu otsustused fikseerib istungi juhataja.

(5) Volikogu otsustused tehakse poolthäälte enamusega. Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktides 2, 4, 6–9, 10¹, 14, 15, 18, 24, 25¹ ja 27¹ ning põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse §-s 7 ettenähtud küsimustes otsustuste vastuvõtmiseks on vajalik volikogu koosseisu häälteenamus.

Rapla Vallavalitsuse põhimäärus

§ 29. Arengukava ja eelarvestrateegia koostamise ja muutmise põhimõtted

(1) Rapla valla arengukava on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Arengukava koostamisel arvestatakse tasakaalustatult majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi. Arengukava koostamisel tagatakse kõikide huvitatud isikute kaasamine.

(2) Arengukava peab olema kooskõlas riiklike arengukavade ja valla üldplaneeringuga. Kõik valdkonnapõhised arengukavad peavad lähtuma valla arengukavast, olema omavahel seotud ning ei tohi olla üksteisega vastuolus.